

Mogu li znanstveni časopisi iz područja društvenih znanosti utjecati na promjene u društvu?

Renata Franc^{1,2}*

¹Institut društvenih znanosti »Ivo Pilar«, Marulićev trg 19/1, HR-10 000 Zagreb, Hrvatska

²Društvena istraživanja, Marulićev trg 19/1, HR-10 000 Zagreb, Hrvatska

Pitanje »Mogu li znanstveni časopisi iz područja društvenih znanosti utjecati na promjene u društvu?« kao jedan od ciljeva podrazumijeva i doprinos znanstvenih časopisa primjeni znanstvenih spoznaja u rješavanju društvenih problema i oblikovanju mjera, pa i samog poticanja društvenih promjena. Stoga će se u izlaganju razmotriti pretpostavke koje bi trebale biti zadovoljene da znanstveni časopisi iz područja društvenih znanosti utječu na promjene u društvu, te načini na koji sami časopisi mogu tome pridonijeti.

Početni je korak svakako pitanje mogu li, pod kojim uvjetima te u kojoj mjeri same društvene znanosti utjecati na promjene u društvu. U tom kontekstu uloga znanstvenih časopisa može se promatrati kao ona prijenosnika ili poveznice između spoznaja društvenih znanstvenika i istraživača s jedne strane (ponuda) te političara odnosno oblikovatelja društvenih mjera i politika s druge strane (potražnja). Pritom ova uloga izravno ovisi o elementima »ponude« i »potražnje«. U kontekstu ponude naglasit će se društveni značaj samih istraživanja i znanstvenih radova te uloga oblikovatelja znanstvene politike, financijera i samih znanstvenika u povećanju društvene relevantnosti istraživanja. U kontekstu potražnje interes je usmjeren na političare, donositelje odluka i oblikovatelje mjera: postoji li među njima interes za sadržajima i spoznajama društvenih znanosti te spremnost da ih se ugradi u politiku provođenjem odluka i mjera?

Idealni uvjeti za promjene u društvu pod utjecajem časopisa iz područja društvenih znanosti podrazumijevali bi, dakle, društveno relevantna istraživanja iz kojih proizlaze jasne i nedvosmislene preporuke te volju i sposobnost političara i donositelja odluka za korištenje tih spoznaja i preporuka. U tom kontekstu ilustrirat će se kako sami časopisi mogu pomoći približavanju ovim idealnim uvjetima, ali i problematizirati jesu li oni najprikladniji medij za ovu ulogu. Pritom se treba osvrnuti i na ostale uloge časopisa u društvu. U zaključku će se naglasiti mogućnost povećanja utjecaja društvenih znanosti uz isticanje odgovornosti svih aktera koji sudjeluju u osmišljavanju i financiranju istraživanja, te stvaranju, prenošenju i primjeni znanja i spoznaja iz područja društvenih znanosti.

*E-pošta: Renata.Franc@pilar.hr